

**НАРЕДБА № 31 от 2.08.2006 г. за условията и реда за
провеждане на изпит и за признаване на
правоспособност на отговорен актюер, за признаване на
правоспособност, придобита извън Република България,
както и за формата на актюерската заверка, формата и
съдържанието на актюерския доклад и на справките по
Кодекса за застраховането и Закона за здравното
осигуряване, които отговорният актюер заверява**

Приета с Решение № 62-Н от 2.08.2006 г. на Комисията за финансов надзор, обн.,
ДВ, бр. 71 от 1.09.2006 г., изм. и доп., бр. 51 от 3.06.2008 г.

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. (1) С наредбата се уреждат условията и редът за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актюер от Комисията за финансов надзор, наричана по-нататък "комисията".

(2) С наредбата се определят и изискванията за покрит хорариум по висша математика.

(3) По реда на наредбата се признава и правоспособността на отговорен актюер в областта на застраховането и здравното осигуряване, придобита извън Република България, както и правоспособността на отговорен актюер в областта на допълнителното пенсионно осигуряване, придобита в държава членка.

(4) С наредбата се определят формата на актюерската заверка и формата и съдържанието на актюерския доклад и на справките, които отговорният актюер заверява съгласно изискванията на Кодекса за застраховането (КЗ) и Закона за здравното осигуряване (ЗЗО).

Чл. 2. Правоспособността на отговорния актюер може да бъде:

1. пълна - когато обхваща правоспособност едновременно в областта на застраховането, здравното осигуряване и допълнителното пенсионно осигуряване;

2. частична - когато обхваща правоспособност в една или няколко от областите общо застраховане, животозастраховане, здравно осигуряване и допълнително пенсионно осигуряване.

Чл. 3. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) Лицата, които искат да им бъде призната правоспособност на отговорен актюер, полагат изпит пред изпитна комисия, определена от комисията, или пред професионална организация на актюерите.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) Изискването за успешно положен изпит по ал. 1 за признаване на правоспособност на отговорен актюер в областта на застраховането и здравното осигуряване не се прилага, когато лицето има правоспособност на отговорен актюер, придобита извън Република България и призната от комисията по реда на глава трета.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) Изискването за успешно положен изпит по ал. 1 за признаване на правоспособност на отговорен актюер в областта на допълнителното пенсионно осигуряване не се прилага, когато лицето има правоспособност на отговорен актюер, придобита в държава членка и призната от комисията по реда на глава трета.

Глава втора

ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗПИТА И ПРИЗНАВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА ОТГОВОРЕН АКТЮЕР

Раздел I

Допускане до изпит пред комисията

(Загл. доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.)

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) За допускане до изпит пред комисията се подава заявление по образец, утвърден от комисията. В заявлението се посочва и в коя област лицето иска да положи изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. свидетелство за съдимост;

2. декларация, че лицето не е било през последните 3 години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

3. декларация, че лицето не е обявявано в несъстоятелност и не се намира в производство по несъстоятелност;

4. декларация, че лицето не е лишено от право да заема материалноотговорна длъжност;

5. нотариално заверен препис от диплома за завършено висше образование с присъдена образователно-квалификационна степен "магистър" или образователна и научна степен "доктор" с покрит хорариум по висша математика съгласно ал. 3;

6. доказателства, че лицето има поне тригодишен опит като актюер на застраховател, презастраховател, здравноосигурително дружество, пенсионноосигурително дружество, в органи, осъществяващи надзор върху дейността на тези лица, или като хабилитиран преподавател по застраховане или актюерство, или като актюер в национална осигурителна институция.

(3) Необходимият хорариум по висша математика е:

1. не по-малко от 120 академични часа лекции по висша математика, или

2. не по-малко от 60 академични часа лекции по статистика или застрахователна математика, заедно или поотделно, и не по-малко от 60 академични часа лекции по висша математика.

Чл. 5. Комисията може да изиска и други данни и документи, ако са необходими за вземане на решение за допускане до изпит.

Чл. 6. Комисията отказва допускането до изпит, ако:

1. заявителят е бил осъждан за умишлено престъпление от общ характер;

2. заявителят няма завършено висше образование по чл. 4, ал. 2, т. 5 или не е покрил хорариума по висша математика съгласно чл. 4, ал. 3;

3. декларациите, представени от заявителя, не удостоверяват съответните обстоятелства по чл. 4, ал. 2, т. 2 - 4, изисквани от закона за признаване на правоспособност на отговорен актюер;

4. доказателствата по чл. 4, ал. 2, т. 6 не удостоверяват професионалния опит, изискван от закона за признаване на правоспособност на отговорен актюер;

5. установи, че заявителят е представил неверни данни или документи с невярно съдържание.

Чл. 7. (1) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) Комисията се произнася по заявлението за допускане до изпит в 14-дневен срок от подаването му, а когато са били поискани допълнителни данни и документи - в 7-дневен срок от получаването им.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.).

(3) Лицата, които са допуснати до изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер, в 7-дневен срок от получаване на решението по ал. 1 заплащат съответната такса съгласно тарифата - приложение към чл. 27, ал. 2 от Закона за

Комисията за финансов надзор (ЗКФН).

Раздел II

Изпит пред комисията

(Загл. доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.)

Чл. 8. (1) Провеждането на изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер се организира от комисията не по-малко от веднъж годишно.

(2) Изпитът може да се провежда на части в два или повече последователни дни.

(3) Право да се явят на изпит имат лицата, които са допуснати до изпита по реда на раздел I и са заплатили съответната такса съгласно тарифата - приложение към чл. 27, ал. 2 ЗКФН.

Чл. 9. Комисията публикува изискванията относно тематичния обхват на изпита, реда за неговото провеждане, както и правилата за оценяване в официалния си бюлетин не по-късно от 2 месеца преди датата на изпита, съответно преди първата дата на изпита - когато изпитът се провежда на части. Тези обстоятелства се оповестяват и на електронната страница на комисията в Интернет, както и по друг подходящ начин.

Чл. 10. (1) Комисията насрочва датата, съответно датите, за провеждане на изпита.

(2) Комисията оповестява датата, съответно датите, за провеждане на изпита в официалния си бюлетин, както и чрез поставяне на съобщение на специално определено за целта място в сградата на комисията. Последното обстоятелство се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на комисията. Оповестяване на датата, съответно на датите, за провеждане на изпита се извършва и на електронната страница на комисията в Интернет или по друг подходящ начин.

Чл. 11. (1) Изпитът се провежда от изпитна комисия в състав най-малко от трима членове. Редът за работата и съставът на изпитната комисия се определят с решение на комисията.

(2) Изпитът е писмен и анонимен.

Чл. 12. (1) Резултатите от изпита се оформят в протокол с оценка съгласно правилата за оценяване. Протоколът се подписва от всички членове на изпитната комисия. Оценките са окончателни и не подлежат на преразглеждане.

(2) Резултатите от изпита се оповестяват по реда на чл. 10, ал. 2 в 14-дневен срок от датата на провеждане на изпита, съответно от последната дата на провеждане на изпита - когато изпитът се провежда на части.

(3) В срок 5 работни дни от обявяването на резултатите по ал. 1 лицата, които не са преминали успешно изпита за признаване на правоспособност на отговорен актьор, могат да отправят до комисията искане да се запознаят с резултатите от проверката на писмената си работа.

(4) Запознаването с резултатите от проверката на писмената си работа лицата извършват лично в присъствието на член на изпитната комисия и длъжностно лице от администрацията на комисията, определено със заповед на председателя на комисията.

Раздел III

Признаване на правоспособност на отговорен актьор, положил успешно изпит пред комисията

(Загл. доп. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.)

Чл. 13. (1) Комисията признава правоспособността на отговорен актьор на лицата, които са положили успешно изпита по раздел II, в 14-дневен срок от обявяването на резултатите по чл. 12, ал. 1.

(2) Комисията вписва служебно в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 12 ЗКФН лицата с призната правоспособност на отговорен актьор в 3-дневен срок от решението по ал. 1.

Раздел Ша

(Нов - ДВ, бр. 51 от 2008 г.)

Признаване на правоспособност на отговорен актьор, положил успешно изпит пред професионална организация на актьорите

Чл. 13а. (Нов - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) (1) Изпит за придобиване на правоспособност на отговорен актьор в Република България по смисъла на чл. 95, ал. 2, т. 7 от Кодекса за застраховането, чл. 97а, ал. 2, т. 7 от Закона за здравното осигуряване и чл. 122и, ал. 2, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване може да организира и професионална организация на актьорите, която е юридическо лице с нестопанска цел, регистрирано в Република България и е пълноправен член на създадената през 1895 г. Международна актьорска организация, със седалище в Канада.

(2) При провеждане на изпит по ал. 1 професионалната организация на актьорите уведомява комисията за условията, при които се провежда изпитът, вкл. за тематичния обхват на изпита, реда за неговото провеждане, както и за правилата за оценяване.

(3) Уведомяването по ал. 2 се извършва не по-късно от четири месеца преди датата на започване на изпитната програма. Комисията може в двумесечен срок от уведомяването да даде задължителни указания за извършването на промени в представените документи и

условията, при които се провежда изпитът, ако прецени, че те не съответстват на тези по чл. 9, по отношение на:

1. тематичния обхват на изпита;
2. гаранциите за коректното провеждане на изпита;
3. критериите за оценка и минималното ниво на оценка за признаване на успешно положен изпит.

(4) В случаите по ал. 1 комисията определя един или повече представители, които присъстват при провеждането на изпит, организиран от професионалната организация на актьорите, и съставят подробен доклад до комисията за съответствието на изпита с документите по ал. 2 и 3. Представителите на комисията имат право на достъп до всички документи, свързани с кандидатите, изпита и неговото провеждане.

(5) Професионалната организация на актьорите уведомява комисията:

1. всяка година за планираните изпитни сесии през следващата година;
2. за мястото и деня на провеждане на всеки изпит и ги обявява на електронната си страница в интернет в срок не по-кратък от две седмици преди определената дата за провеждане на изпита.

(6) Професионалната организация на актьорите предоставя на комисията списък на лицата, положили успешно изпит за придобиване на правоспособност на отговорен актьор, два пъти годишно към 30 юни и към 31 декември на съответната година.

Чл. 13б. (Нов - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) (1) За признаване на правоспособност на отговорен актьор лицата, положили успешно изпит по реда на чл. 13а, подават в комисията заявление по образец, утвърден от комисията, към което прилагат:

1. документите по чл. 4, ал. 2;
2. документ, удостоверяващ успешно положен изпит пред професионална организация на актьорите по чл. 13а.

(2) Комисията може да изиска и други данни и документи, ако са необходими за вземане на решение за признаване на правоспособност на отговорен актьор.

Чл. 13в. (Нов - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) Комисията отказва признаването на правоспособност, ако:

1. са налице основанията по чл. 6;
2. не е представен документ по чл. 13б, ал. 1, т. 2;

3. се установи, че професионалната организация на актьорите, издала документа по чл. 13б, ал. 1, т. 2, не отговаря на изискванията на тази наредба;

4. изпитът пред професионалната организация на актьорите не е проведен в съответствие с чл. 13а.

Чл. 13г. (Нов - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) (1) Комисията се произнася по заявлението за признаване на правоспособност на отговорен актьор в едномесечен срок от подаването му, а когато са били поискани допълнителни данни и документи - в 7-дневен срок от получаването им.

(2) Комисията вписва служебно в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 12 ЗКФН лицата с призната правоспособност на отговорен актьор в 3-дневен срок от решението по ал. 1.

Раздел IV

Сертификат

Чл. 14. (1) Лицата с призната от комисията правоспособност на отговорен актьор получават сертификат, издаден от комисията.

(2) Сертификатът се издава на хартиен носител по образец, одобрен от комисията.

(3) Дубликат на сертификата се издава от председателя по молба на заинтересуваното лице, ако сертификатът е откраднат, загубен, повреден или унищожен. При получаване на дубликата лицето връща оригинала на сертификата, ако той е на негово разположение.

(4) Сертификатът се получава след представяне на документ, удостоверяващ внасянето на съответната такса съгласно тарифата - приложение към чл. 27, ал. 2 ЗКФН.

Глава трета

ПРИЗНАВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ, ПРИДОБИТА ИЗВЪН РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Чл. 15. (1) Лицата, които имат правоспособност на отговорен актьор в областта на общото застраховане, животозастраховането и/или здравното осигуряване, придобита извън Република България, или правоспособност на отговорен актьор в областта на допълнителното пенсионно осигуряване, придобита в държава членка, и удостоверена с издаден от компетентен орган или друга организация в държава извън Република България, съответно в държава членка, документ за правоспособност, диплом или друг сертификат, подават заявление за признаването ѝ в комисията по утвърден от нея образец. В заявлението се посочва и обхватът, за който лицето иска да му бъде призната правоспособност на отговорен актьор.

(2) Към заявлението по ал. 1 освен документите по чл. 4, ал. 2 се прилагат и:

1. нотариално заверен препис на документ за призната правоспособност, диплом или друг сертификат, който удостоверява признатата правоспособност на отговорен актьор;

2. информация за компетентния орган или организацията в държавата извън Република България, съответно в държавата членка, издали документа, удостоверяващ призната правоспособност;

3. информация за реда, по който на лицето му е била призната правоспособност на отговорен актьор в държава извън Република България, съответно в държава членка;

4. информация за други данни, условия или ограничения, свързани с признатата правоспособност, невключени в документа по т. 1;

5. декларация за истинността на посочените от лицата данни и за това, че им е известна наказателната отговорност за представяне на неверни данни, която се носи по Наказателния кодекс на Република България.

Чл. 16. Комисията може да изиска и други данни и документи, ако са необходими, за вземане на решение за признаване на правоспособност на отговорен актьор.

Чл. 17. Комисията отказва признаването на правоспособност, ако:

1. са налице основанията по чл. 6;

2. установи съществено различие между обхвата на правоспособността, за която се иска признаване, и изискванията относно тематичния обхват на изпита за признаване на правоспособност на отговорен актьор;

3. установи, че органът или организацията, издали документа за признаване на правоспособността, не разполага с необходимата компетентност за признаване на тази правоспособност;

4. е налице друго условие или ограничение, поради което придобитата правоспособност не може да бъде призната.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.) Комисията се произнася по заявлението за признаване на придобитата правоспособност в едномесечен срок от подаването му, а когато са били поискани допълнителни данни и документи - в 7-дневен срок от получаването им.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 51 от 2008 г.).

(3) Комисията вписва служебно в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 12 ЗКФН лицата с призната правоспособност на отговорен актьор в 3-дневен срок от решението по ал. 1.

Чл. 19. Лицата, на които е призната правоспособността, придобита извън Република

България, съответно в държава членка, получават сертификат, издаден от председателя на комисията. Разпоредбите по чл. 14 се прилагат съответно.

Чл. 20. Лицата, на които е било отказано признаване на правоспособност по реда на тази глава, не могат да кандидатстват повторно за признаване на правоспособност със същия обхват, освен ако не представят нови документи по чл. 15.

Глава четвърта

ФОРМА И СЪДЪРЖАНИЕ НА АКТЮЕРСКИЯ ДОКЛАД И НА СПРАВКИТЕ ПО КЗ И ЗЗО, КОИТО ОТГОВОРНИЯТ АКТЮЕР ЗАВЕРЯВА. ФОРМА НА АКТЮЕРСКАТА ЗАВЕРКА

Чл. 21. (1) Актюерският доклад по чл. 97, ал. 2, т. 2 КЗ е с форма и съдържание съгласно приложение № 1.

(2) Актюерският доклад по чл. 97в, ал. 2, т. 2 ЗЗО е с форма и съдържание съгласно приложение № 2.

Чл. 22. (1) Отговорният актюер на застрахователя, извършващ дейност по животозастраховане, изготвя и заверява следните справки:

1. годишна справка № ГА. 1.1: Технически резерви към 31 декември на съответната година (I част);

2. годишна справка № ГА. 1.2: Технически резерви към 31 декември на съответната година (II част);

3. годишна справка № ГА. 1.3: Граница на платежоспособност към 31 декември на съответната година;

4. тримесечна справка № ТА. 1.1: Технически резерви към края на всяко тримесечие на съответната година (I част);

5. тримесечна справка № ТА. 1.2: Технически резерви към края на всяко тримесечие на съответната година (II част).

(2) Отговорният актюер на застраховател, който извършва дейност по общо застраховане, изготвя и заверява следните справки:

1. годишна справка № ГБ. 1.1: Резерв за предстоящи плащания към 31 декември на съответната година;

2. годишна справка № ГБ. 1.2: Технически резерви към 31 декември на съответната

година;

3. годишна справка № ГБ 1.3: Граница на платежоспособност към 31 декември на съответната година;

4. тримесечна справка № ТБ. 1: Технически резерви от 1 януари до края на всяко тримесечие на съответната година.

(3) Отговорният актюер на здравноосигурително дружество изготвя и заверява следните справки:

1. справка "Здравноосигурителни (технически) резерви" - изготвя се към края на тримесечието и към 31 декември на съответната година;

2. годишна справка "Граница на платежоспособност" към 31 декември на съответната година.

(4) Справките по ал. 1 и 2 се изготвят и представят в комисията съгласно изискванията на Наредба № 30 от 2006 г. за изискванията към счетоводството, формата и съдържанието на финансовите отчети, справките, докладите и приложенията на застрахователите и на здравноосигурителните дружества. Справките по ал. 3 са с форма и съдържание съгласно приложение № 3.

Чл. 23. (1) Актюерската заверка се полага в долния край на страницата, съдържаща съответната справка, под формата на изрично писмено и собственоръчно подписано изявление на отговорния актюер, в което се посочва, че образуваните технически резерви са достатъчни, съответно, че границата на платежоспособност е правилно изчислена.

(2) Когато съобразно изискванията за коректно използване на актюерските методи в практиката отговорният актюер счита, че образуваните технически резерви не са достатъчни или че границата на платежоспособност не е коректно изчислена, той е длъжен да завери съответната справка с резерви, като даде мотиви за даденото становище и посочи точните размери на техническите резерви, съответно на границата на платежоспособност.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Компетентен орган на държава извън Република България, съответно на държава членка" е държавен орган или организация, признати съгласно законодателството на съответната държава или от държавни органи, изрично оправомощени за тази цел с нормативен акт. Такива органи не могат да бъдат застрахователи, презастрахователи, здравноосигурителни или пенсионноосигурителни дружества.

2. "Организация в държава извън Република България, съответно в държава членка" е юридическо лице, оправомощено с нормативен акт или с международен договор да издава

дипломи, сертификати или други документи за правоспособност на отговорен актюер.

3. "Общо застраховане" обхваща видовете застраховки по раздел II от приложение № 1 към КЗ.

4. "Животозастраховане" обхваща видовете застраховки по раздел I от приложение № 1 към КЗ.

§ 2. (1) Заявленията за допускане до изпит по чл. 4, ал. 1 и за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, по чл. 15, ал. 1 се попълват на български език.

(2) Документите, които се изискват по реда на наредбата и които са издадени на език, различен от българския, трябва да бъдат преведени на български език и легализирани в съответствие с изискванията на действащото законодателство. При несъответствие между текстовете за верни се приемат данните в превода на български език.

§ 3. Заместник-председателят на комисията, ръководещ управление "Застрахователен надзор", и заместник-председателят на комисията, ръководещ управление "Осигурителен надзор", могат да изготвят образци на декларации и други стандартизирани документи във връзка с прилагането на наредбата.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. Първият изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер се провежда в срок 6 месеца от влизането в сила на тази наредба.

§ 5. Наредба № 14 от 2004 г. за реда и начина за лицензиране на актюери на пенсионноосигурителни дружества и на управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване (ДВ, бр. 46 от 2004 г.) се отменя.

§ 6. Наредбата се приема на основание чл. 95, ал. 2, т. 5 и ал. 3 и чл. 97, ал. 6 от Кодекса за застраховането, чл. 97а, ал. 2, т. 5 и ал. 3 и чл. 97в, ал. 6 от Закона за здравното осигуряване и чл. 122и, ал. 2, т. 5 и ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване и е приета с решение № 62-Н от 2.VIII.2006 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 7. Комисията за финансов надзор дава указания по прилагането на наредбата.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Наредбата за изменение и допълнение на

Наредба № 31 от 2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актюер, за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, както и за формата на актюерската заверка, формата и съдържанието на актюерския доклад и на справките по Кодекса за застраховането и Закона за здравното осигуряване, които отговорният актюер заверява

(ДВ, бр. 51 от 2008 г.)

§ 12. Дипломите, издадени от сдружение "Българското актьорско дружество" след приемане на сдружението за пълноправен член на Международната актьорска организация и преди влизане в сила на тази наредба, се признават за документ, удостоверяващ успешно положен изпит, проведен редовно по смисъла на чл. 13а.